

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного
факультету

Юрій БІДЗІЛЯ

« 07 » липень 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕДІАЛІНГВІСТИКА

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	06 Журналістика
Спеціальність	061 Журналістика
Освітня програма	Реклама та зв'язки з громадськістю
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «**Медіалінгвістика**» (**Фонетика, фонологія, орфоєпія, графіка, орфографія, морфеміка, словотвір**) для здобувачів вищої освіти галузі знань **06 Журналістика** спеціальності **061 Журналістика** освітньої програми «**Реклама та зв'язки з громадськістю**».

Розробник: *Шебештян Ярослава Михайлівна*, кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні **кафедри журналістики**

Протокол № 12 від 27 червня 2024 року

Завідувач кафедри Євген СОЛОМІН

Схвалено науково-методичною комісією **філологічного факультету**.

Протокол № 9 від 28 червня 2024 року

Голова науково-методичної комісії Галина ШКУРКО

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,5; 1 кредит ЄКТС – курсові роботи в межах дисципліни (розраховані на один навчальний рік і виконуються під керівництвом різних викладачів)	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120; 135 з курсовими роботами	перший	перший
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 5	другий	другий
	Лекції:	
	26	14
	Практичні (семінарські):	
	-	-
Вид підсумкового контролю: комбінована	Лабораторні:	
	22	8
Форма підсумкового контролю: модульна контрольна	Самостійна робота:	
	82	98

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Медіалінгвістика» (Фонетика, фонологія, орфоєпія, графіка, орфографія, морфеміка, словотвір) є засвоєння наукової інформації про відповідні рівні сучасної української літературної мови, вироблення глибокого розуміння якісної специфіки, основних закономірностей і особливостей функціонування лінгвальних ресурсів у масмедійній сфері, формування мовної компетенції журналіста як професійного мовця.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування положень і методів соціальнокомунікаційних наук.

ЗК 01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 02. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК 08. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 11. Здатність спілкуватися державною мовою.

СК 01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.

СК 02. Здатність формувати інформаційний контент.

СК 11. Здатність самостійно організувати інформаційно-комунікаційну діяльність, спілкуватися з аудиторією на визначену тему, організувати PR-заходи, розробляти рекламну продукцію.

СК 12. Здатність виконувати дослідження різного типу (фундаментальні, прикладні), аналізувати та враховувати їхні результати у професійній діяльності.

СК 16. Здатність спілкуватися, співпрацювати зі спеціалістами інших сфер, представниками різних професійних груп, експертами з різноманітних галузей знань тощо з метою виконання медіазавдань.

СК 17. Здатність виокремлювати під час виконання виробничих завдань факти, події, процеси та ін., про які бракує знань, що передбачає необхідність у самоосвіті та професійному вдосконаленні.

Вивчення дисципліни **«Медіалінгвістика» (Фонетика, фонологія, орфоєпія, графіка, орфографія, морфеміка, словотвір)** надає студентам додаткові переваги й можливості щодо ефективного застосування лінгвальних ресурсів відповідних рівнів у своїй професійній діяльності, перевірки та поглиблення своїх мовних здібностей, реалізації власного творчого потенціалу як мовної особистості.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни **«Медіалінгвістика» (Фонетика, фонологія, орфоєпія, графіка, орфографія, морфеміка, словотвір)** є базові знання, набуті першокурсниками у загальноосвітній середній школі, та вже опрацьована в 1-му семестрі інформація з інших мовознавчих галузей:

ОК 21. Медіалінгвістика: лексикологія, фразеологія, лексикографія;

ОК.02. Українська мова за професійним спрямуванням;

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми **«Медіалінгвістика» (Фонетика, фонологія, орфоєпія, графіка, орфографія, морфеміка, словотвір)**, вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.	ПР02
Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами.	ПР 03
Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою.	ПР11
Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення	ПР15

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни **«Медіалінгвістика» (Фонетика, фонологія, орфоенія, графіка, орфографія, морфеміка, словотвір):**

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знання специфіки функціонування сучасної української літературної мови (фонетики, фонології, графіки, орфографії, морфеміки, словотвору) в медіа; розуміння ієрархічного / синтагматичного характеру мови / мовлення; здатність створювати інформаційний медіапродукт з урахуванням своєрідності актуалізації у медіамовленні основних одиниць відповідних рівнів; здатність послідовно задіювати набуті знання під час журналістської роботи.	ПР 02
Уміння аналізувати лінгвальний медіапродукт у контексті відповідних мовознавчих розділів; адекватно інтерпретувати усне і письмове професійне мовлення, виявляти приклади дотримання / недотримання сучасних літературних норм.	ПР 03
Здатність як професійний мовець вільно спілкуватися сучасною українською літературною мову, уміло застосовувати засоби усної та письмової (рукописної, традиційної друкованої, електронної) форм комунікації.	ПР11
З урахуванням набутих з фонетики, фонології, орфоенії, графіки, орфографії, морфеміки, словотвору знань створювати якісний медіапродукт, здійснювати професійну комунікацію.	ПР15

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з дисципліни «Медіалінгвістика» (Фонетика, фонологія, орфоєпія, графіка, орфографія, морфеміка, словотвір) є: поточний контроль на лабораторних заняттях, контроль результатів опанування тем і виконання завдань, запланованих у межах самостійної й індивідуальної роботи (як-от: реферат, наукове повідомлення); підсумковий контроль здійснюється у формі модульної роботи та іспиту.

У процесі викладання дисципліни застосовуються такі загальноприйняті засоби діагностики, контролю й самоконтролю: усне опитування, індивідуальні й групові бесіди / колоквиуми, письмові роботи (аналіз, реферування, наукове повідомлення); як джерело одержання знань, формування навичок і вмінь - лекція, аналіз емпіричного матеріалу з ЗМК. За дієвістю підходів превалюють методи, що традиційно забезпечують опанування навчального предмета, стимулюють і мотивують навчально-наукову діяльність: словесні, візуальні, практичні, репродуктивні, проблемно-пошукові, індуктивні, дедуктивні, навчальні дискусії, проблемні ситуації, творчі завдання, пошук тощо.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: виконання практичних завдань до відповідних тем, підготовка наукових повідомлень, захист рефератів.

Форма модульного контролю: письмова робота і бесіда / колоквиум.

Форма підсумкового семестрового контролю: екзамен. Підсумкова оцінка може бути виставлена за результатами поточного оцінювання – за сумою балів, набраних здобувачем на лабораторних заняттях і під час модульної контрольної роботи. Сума балів за всі види робіт визначається в межах 100 балів. Оцінювання здобувачів вищої освіти також передбачає врахування результатів неформальної освіти згідно з Положенням про порядок визнання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті» (URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>). Сума балів за всі види робіт обраховується у межах 100 балів як середнє арифметичне.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота										Модульна контроль на робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	40	100
5	10	5	10	5	5	5	5	5	5		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість денна/ заочна	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	-	-
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	22/8	40
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	-	-
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	-	-
Презентація	-	-
Наукове повідомлення / реферат	2	20
Тези / стаття	-	-
Модульна контрольна робота	1	40
Разом		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота складається із двох компонентів: письмової аудиторної роботи (теоретичні питання, що зорієнтовані на вияв рівня опанування студентом наукового матеріалу, здатність критично мислити, самостійно задіювати теоретичні положення, стрижневі поняття, терміни в різних контекстах, ілюструвати свої судження актуальним прикладами з медіа) та бесіди / колоквиуму (інтерпретація фактів сучасної медіаторчості, що здійснюється в контексті основних наукових положень, понять галузі / дисципліни). Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу становить 40 балів.

Розподіл балів здійснюється за такими параметрами: студент продемонстрував відмінну орієнтацію у теорії, дав правильні відповіді на питання, зробив оригінальні висновки, при виконанні практичного завдання продемонстрував системні знання та здатність критично мислити, науково оцінювати факти – 35 - 40 балів («відмінно»); студент в основному розкрив теоретичні питання, задіяв адекватні узагальнення, у цілому добре оперує терміноодинацями, уміє за їх допомогою інтерпретувати оригінальний емпіричний матеріал, однак при цьому припускається деяких неточностей, несуттєвих помилок – 25-34 балів («добре»); студент не повністю розкрив теоретичні питання, хоча вказав найбільш суттєве, належно не володіє необхідними термінами, основними поняттями; через недостатнє розуміння програмного матеріалу

припустився багатьох помилок – 10-24 балів («задовільно»); студент не розкрив теоретичних питань, не має системних знань, не зміг інтерпретувати за допомогою відповідних наукових понять емпіричний матеріал – 0-10 балів («незадовільно»).

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий семестровий контроль здійснюється у формі іспиту та дає можливість визначити рівень засвоєння студентами теоретичних знань, практичних умінь і навичок. Максимальна оцінка з підсумкового семестрового контролю становить 100 балів. Підсумок формується як середнє арифметичне з оцінок за всі передбачені програмою роботи. За результатами контролю знань студентів, можливе виставлення оцінки (без підсумкового іспиту) – «відмінно», «добре», «задовільно». Студент має право підвищити оцінку, складаючи іспит.

Оцінка «відмінно» (90 – 100, A) виставляється, коли студент дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. При виконанні практичного завдання студент застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка «добре» (82 – 89, B) виставляється студенту, який повністю розкрив теоретичні питання на основі програмного та додаткового матеріалу. При виконанні практичних завдань студент застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка «добре» (74 – 81, C) виставляється студенту, який повністю розкрив теоретичні питання, а програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичні завдання виконані в цілому правильно, але мають місце окремі неточності.

Оцінка «задовільно» (64 – 73, D) виставляється, коли студент розкрив теоретичні питання, проте при викладенні програмного матеріалу допущені окремі помилки. При виконанні практичних завдань студент припускається помилок через недостатнє розуміння програмного матеріалу.

Оцінка «задовільно» (60 – 63, E) виставляється, коли студент не повністю розкрив теоретичні питання, відповідь містить суттєві помилки. При виконанні практичних завдань студент припускається значних помилок, а виконання завдань викликає значні труднощі у студента.

Оцінка «незадовільно» (35 – 59, FX) виставляється студенту, який не розкрив теоретичні питання і не може виконати практичні завдання. Як правило такий студент виявляє здатність до викладення думки лише на елементарному рівні.

Оцінка «незадовільно» (0 – 34, F) виставляється студенту, який не виконав навчальну програму або якийсь елемент її складової, має фрагментарні знання, які не дозволяють розкрити теоретичні питання і виконати практичні завдання. Такий студент не може викласти свою думку навіть на елементарному рівні. За результатами контролю знань студентів, дозволяється виставлення оцінки (без підсумкового іспиту) – «відмінно», «добре», та «задовільно». Студент має право підвищити оцінку, складаючи іспит.

Шкала оцінювання:

«відмінно» – A (90-100); «добре» – B (82-89), C (74-81); «задовільно» – D (64-73), E (60-63); «незадовільно» – FX (35-59), F (0-34).

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема 1. Фонетика і фонологія: зв'язок з іншими розділами мовознавства, науковими галузями, соціальною комунікацією: огляд основних понять.

Тема 2. Лінгвальний аспект звуків (поняття фонем, різновиди та принципи виділення фонем); транскрипція.

Тема 3. Система фонем сучасної української літературної мови.

Тема 4. Артикуляційно-акустичні особливості голосних і приголосних фонем.

Тема 5. Модифікації фонем. Історичні чергування у системі вокалізму і консонантизму.

Тема 6. Суперсегментні одиниці. Компоненти інтонації: фразовий наголос, паузи, мелодика.

Тема 7. Орфоепія. Основні риси української літературної вимови. Роль орфоепічних норм у професійній роботі журналіста.

Тема 8. Українська графіка. Орфографія як розділ мовознавства і система правил.

Тема 9. Морфеміка.

Тема 10. Словоотвір. Способи деривації. Особливості словотвору одиниць різної частиномовної належності. Узуальне й оказіональне словотворення у ЗМК.

Виконання курсових робіт з дисципліни «Медіалінгвістика»

Курсова робота – самостійна наукова розвідка, розрахована на один навчальний рік (у вересні студенти ознайомлюються з темарієм, визначаються із темою та науковим керівником, результати захищать у березні-квітні). У межах дисципліни «Основи наукових досліджень ЗМК» (1-й семестр) першокурсники опановують засади наукової роботи, розробляють концепцію розвідки, працюють над формуванням теоретичної та емпіричної баз, окреслюють стрижневі змістові компоненти вступу (актуальність, аспекти, новизну, об'єкт, предмет, мету, завдання, методи тощо). Впродовж 2-го семестру реалізують наукову ідею, готують текст курсової роботи (близько 30 стор. друкованого тексту з усіма необхідними архітектонічними компонентами – вступом, розділами й підрозділами, висновками, списком використаної літератури). Докладні рекомендації щодо виконання студентських наукових робіт викладено у підготовлених викладачами кафедри підручничково-посібникових виданнях, як-от:

Шаповалова Г. В., Шебеїтян Я. М. Гостримо перо. Основи журналістикознавчих розвідок. Ужгород: Карпати. 2012. 168 с.

Шаповалова Г., Шебеїтян Я. Лінгвістичний аналіз тексту у вивченні дисциплін медіалінгвістичного циклу. Ужгород, 2024.

Шаповалова Г., Шебеїтян Я. Студентські наукові студії: соціокомунікаційний і медіалінгвістичний виміри. Ужгород, 2024.

Шебеїтян Я. М. Засади наукової роботи. Ужгород: Гражда. 2015. 56 с.

Шебеїтян Я., Шаповалова Г. Науково-дослідницька та педагогічна практика студента вищої школи: зміст, засади, вимоги. Ужгород: Гражда. 2015. 132 с.

Орієнтовну проблематику курсових досліджень, що стосуються медіалінгвального аспекту журналістської професійної діяльності, подано в рубриці «Індивідуальна робота» таблиці 6.2.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання:					
	усього денна / заочна	у тому числі				
лекції денна / заочна		практичні	лабораторні денна / заочна	індивідуальна робота – орієнтовна проблематика курсівих робіт	самостійна робота денна / заочна	
1-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Фонетика і фонологія: зв'язок з іншими розділами мовознавства, науковими галузями, соціальною комунікацією: огляд основних понять.	12 / 12	2 / 2		2 / 2	Проблема еталонності мовлення сучасного медійника. Дотримання орфоепічних норм у контексті якості журналістської творчості.	8 / 10
Тема 2. Лінгвальний аспект звуків (поняття фонем, різновиди та принципи виділення фонем); транскрипція	12 / 11	2 / 1		2 /	Особливості застосування паралінгвальних засобів у новітніх медіа. Ресурси мовного етикету в забезпеченні ефективності медійної комунікації.	8 / 10

Тема 3. Система фонем сучасної української літературної мови.	12 / 14	2 / 2		2 / 2	Засоби компресії сучасного українського медіамовлення. Проблема іншокультурного впливу на сучасне українське медіамовлення.	8 / 10
Тема 4. Артикуляційно-акустичні особливості голосних і приголосних фонем.	12 / 11	2 / 1		2 /	Неологізми: сенс і функції у медіатексті. Роль індивідуально-авторських одиниць в аналітичних медіатекстах.	8 / 10
Тема 5. Модифікації фонем. Історичні чергування у системі вокалізму і консонантизму.	12 / 9	2 / 1		2 /	Питання ономавжитку в медіатворах: узуальне й оказіональне, стандартизоване й нестандартизоване, питоме й запозичене.	8 / 8
Тема 6. Суперсегментні одиниці. Компоненти інтонації: фразовий наголос, паузи, мелодика.	12 / 11	2 / 1		2 / 2	Екстралінгвальні чинники актуалізації в медіатексті лексичних / фраземних засобів. Уплив просторово-часового континууму на частотність застосування в	8 / 8

					медіамовленні лінгвальних одиниць різного типу. Особливості актуалізації мілітарних терміноодиниць в українському медіамовленні воєнного часу.	
Тема 7. Орфоепія. Основні риси української літературної вимови. Роль орфоепічних норм у професійній роботі журналіста.	14 / 12	2 / 2		4 /	Мовностильові риси новітніх медіатекстів різних жанрів: закономірне й випадкове, традиційне й нове, нейтральне й емоційне.	8 / 10
Тема 8. Українська графіка. Орфографія як розділ мовознавства і система правил.	12 / 13	2 / 1		2 /	Проблема адекватності добору лексико-фраземних засобів у заголовкових комплексах новітніх друкованих медіатворів. Актуалізації лінгвальних ресурсів у різних компонентах архітекτονіки медіатвору: склад, структура, функції.	8 / 12

Тема 9. Морфеміка.	12 / 11	2 / 1		2 /	Сучасна українська публіцистика: своєрідність тем і лінгвальних ресурсів їх розробки.	8 / 10
Тема 10. Словотвір. Способи деривації. Особливості словотвору одиниць різної частиномовної належності: словотвір, іменників, прикметників, дієслів тощо. Узуальне й оказіональне словотворення у ЗМІ.	16 / 14	4 / 2		2 / 2	Особливості застосування лінгвально-паралінгвальних засобів крізь призму стандартів журналістики у демократичній державі. Мовна майстерність професійного медійника: засоби реалізації, шляхи досягнення.	10 / 10
Модульна контрольна робота						
Разом за модуль	120	26 / 14		22 / 8		82 / 98
Разом за семестр	120	26 / 14		22 / 8		82 / 98

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Фонетика і фонологія: предмет, зв'язок з іншими розділами і галузями знань, методи. Анатомо-фізіологічні передумови творення звуків.	2	2
2	Лінгвальний аспект звуків мовлення (різновиди алофонів фонем, принципи виділення фонем). Транскрипція.	2	
3	Система фонем сучасної української літературної мови. Артикуляційно- акустичні особливості голосних і приголосних.	2	2
4	Модифікації фонем. Типові недоліки мовлення журналістів, пов'язані з неврахуванням «живих» / фонетичних чергувань.	2	
5	Історичні чергування в системі вокалізму та консонантизму.	2	
6	Склад і складоподіл. Словесний наголос.	2	2
7	Сегментні та суперсегментні одиниці. Інтонація як багатокомпонентна одиниця.	4	
8	Орфоепія. Основні риси української літературної вимови.	2	
9	Графіка і орфографія: значення понять, основні одиниці, принципи.	2	
10	Морфемна структура слова. Предмет і завдання словотвору. Словотвірна структура слова. Способи деривації. Узуальне й okazіональне словотворення у ЗМК.	2	2
Разом		22	8

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Опрацювати питання: особливості застосування засобів фонетики в радіо- і телемовленні; проблема акустичної класифікації звуків у контексті аудіовізуальних медіа; специфіка сучасного усного медіамовлення: традиційне та новітнє; фонетичний аналіз як інструмент мовного самовдосконалення. Підготувати конспект.	10	15
2	Схарактеризувати роль суперсегментних засобів у професійному радіо- та телемовленні; особливості транскрипції медіатексту в зв'язку зі способами забезпечення якості медіамовлення. Підготувати конспект.	10	14
3	З'ясувати питання: дотримання орфоепічних норм як обов'язкова ознака професійного мовлення; типові порушення орфоепічних норм в аудіовізуальних ЗМК, шляхи усунення недоліків. Підготувати конспект.	10	15
4	Опрацювати питання: історія української графіки; своєрідність реалізації потенціалу української графіки у традиційних і новітніх медіа. Підготувати конспект.	10	15
5	Схарактеризувати основні риси узуального й оказіонального словотвору; типи та функції індивідуально-авторських новотворів у медіатексті. Підготувати конспект.	10	15
6	З'ясувати питання: нормативність як обов'язкова складова культуромовної компетенції журналіста; роль ЗМК у пропагуванні орфоепічної, орфографічної та ін. норм сучасної української літературної мови. Підготувати конспект.	10	15
	Разом	82	98

ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Теорія медіалінгвістики: *підручник* / За ред. Л. І. Шевченко. К.: ВПЦ: «Київський університет», 2021. 214 с.
2. Шаповалова Г., Шебештян Я. Лінгвістичний аналіз тексту у вивченні дисциплін медіалінгвістичного циклу. Ужгород, 2024.
3. Шаповалова Г., Шебештян Я. Студентські наукові студії: соціокомунікаційний і медіалінгвістичний виміри. Ужгород, 2024.
4. Шебештян Я., Шаповалова Г. Медіатекст: природа, компоненти, стилістика. Ужгород, 2024.
5. Шебештян Я.М. Медіалінгвістика (фонетика, фонологія, орфоепія, графіка, орфографія, морфеміка, словотвір): навчально-методичні матеріали. Ужгород, 2024.

Допоміжна література

- 1.Багмут А. Й., І. В. Борисюк, Г. П. Олійник Інтоніяція як засіб мовної комунікації. К.: Наук. думка, 1980. 283 с. (Альма-матер).
- 2.Безпояско О. К., Городенська К. Г. Морфеміка української мови. К.: Наукова думка.1987. 211 с.
- 3.Бондар О. І., Карпенко Ю. О., Микитин-Дружинець М. Л. Сучасна українська мова. Фонетика. Фонологія. Орфоепія. Графіка. Орфографія. Лексикологія. Лексикографія: Навч. посіб. К., 2006.
- 4.Карпенко Ю. О. Фонетика і фонологія сучасної української мови. Одеса: Чорномор'я, 1996. 144 с.
- 5.Медіалінгвістика: словник термінів / За ред. Л. І. Шевченко. К.: ВПЦ «Київський університет», 2014. 326 с.
- 6.Пилинський М. М. Мовна норма і стиль. К.: Наукова думка, 1976. 286 с.
- 7.Пономарів О. Культура слова: Мовностилістичні поради: Навч. посіб. К.: Либідь, 2008. 240 с.
8. Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. К.: Вища школа. 1994, 414 с.
- 9.Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. К.: Вища школа, 2002. 493 с.
- 10.Сучасна українська літературна мова / За заг. ред.. О. Д. Пономарева. К.: Либідь, 2001. 400 с.
- 11.Тоцька Н.І. Сучасна українська літературна мова: Фонетика, орфоепія, графіка, орфографія. К.: Вища школа, 1981. 183 с.
- 12.Шаповалова Г. В., Шебештян Я. М. Український медіатекст як невід'ємна частина сучасного публіцистичного мовлення. *Мова. Суспільство. Журналістика: збірник матеріалів і тез XXIV міжнародної науково-практичної конференції з проблем функціонування й розвитку української мови «Мова. Суспільство. журналістика»* (Київ, 2 листопада 2018). К., 2018. С. 63 – 65.
- 13.Шаповалова Г., Шебештян Я., Путрашик В. Засади лінгвістичного аналізу медіатексту. *Communications and Communicative Technologies*. 2023. Вип. 23. С. 41 – 46.

Інформаційні ресурси в мережі інтернет

- 1.Лінгвістичний портал MOVA.info URL: <http://www.mova.info/>
- 2.Орфоепічний словник української мови : В 2 т. / Уклад.: М. М. Пещак та ін. К. : Довіра, 2001. (Словники України). ISBN 966-507-109-2
Т. I : Близько 140000 слів. - 955 с. - ISBN 966-507-110 . URL:
<https://www.ulif.org.ua/bookline/orfoiepichnii-slovník-ukrayins-koýi-movi>
- 3.Українська мова : енциклопедія / НАН України, Ін-т мовознав. ім. О. О. Потебні, Ін-т укр. мови; редкол.: В. М. Русанівський [та ін.]. Вид. 2-ге, випр. і допов. Київ: Вид-во "Українська енциклопедія" ім. М. П. Бажана, 2004. 820, [2] с. URL:
<http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001051>
- 4.Український правопис. Електронна версія офіційного видання. URL: :
<https://drive.google.com/file/d/1p0moU61Yrg4RskpJYTIjxkiAa5vrd0mM/view>

Сайт бібліотеки Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка: <http://www.journ.univ.kiev.ua/>

Наукова електронна бібліотека Національної бібліотеки ім. В. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Електронна бібліотека відділення журналістики ДВНЗ «Ужгородський національний університет»: <http://www.mediazakarp.at.ua>

Сайт бібліотеки БДПУ: <http://bdpu.org/Library>

Загальний сайт Національної бібліотеки ім. В.Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Сайт бібліотеки ім. Д.І.Чижевського: <http://library.kr.ua/>

Бібліотека зарубіжної літератури: http://www.booksbooksbooks.ru/index.php?option=com_content&view=category&id=82&Itemid=213

Сайт Львівської ННБУ ім. В. Стефаніка: <http://aleph.lsl.lviv.ua:8991/F>

Платформа Prometheus: <https://msu.edu.ua/library/wp-content/uploads/2020/02/images.png>

Мультимедійний посібник МедіаДрайвер <http://mediadriver.online/book/>